

کشور ما به گونه‌ای است که قادر است در این زمینه از موقعیت‌های موجود در منطقه بهره‌بردار. انتقال گاز از خاک ایران به کشورهای همسایه و همچنین شبه قاره هند و اروپا موقعیت کم نظیری برای ما فراهم خواهد آورد. متأسفانه بخش قابل توجهی از این ظرفیت در جریانات حاشیه‌ای تحت تأثیر قرار گرفته است. به عنوان مثال، خط لوله انتقال گاز ایران-پاکستان-هند همچنان سال‌ها است که بی‌ثمر مانده، در حالی که این موقعیت ممتاز می‌تواند نقش جهانی ایران را پُررنگ‌تر کند.

الان جی کجای کار ما است؟

امروزه ذخایر گازی دنیا در مقایسه با ۲۰ سال پیش، بیش از دو برابر شده است. آنچه امروز کشور ما به آن نیاز دارد، اتخاذ استراتژی‌های مناسب گازی است که بتواند در سایه آنها حداکثر استفاده را از ذخایر خود ببرد. امروزه انتقال گاز در کشور ما تا حدود زیادی از طریق لوله صورت می‌گیرد و این نوع انتقال، مشکلات خاص خود را دارد. انتقال به اروپا و آسیای شرقی به عنوان دو گزینه پیش روی جمهوری اسلامی ایران، نیازمند بررسی نیازهای روز جهانی است. موضوع امنیت انرژی مسئله مهمی است و انتقال گاز از طریق خاک کشورهای دیگر، به همان نسبت که می‌تواند اتحاد استراتژیک کشورها را سبب شود، قادر است مشکلاتی را - به خصوص در شرایط نزاع و مسایل امنیتی دیگر - به وجود آورد.

شاید این مسئله مطرح شود که قراردادهای بین‌المللی و معاهدات موجود بین کشورها این امکان را کاهش می‌دهد، اما فراموش نکنیم که در شرایط امروز جهان، بارها معاهدات بین‌المللی نقض شده‌اند و هر بار منوط خود داشته‌اند. در این رابطه باید به این نکته توجه کنیم که حرکت در قالب انتقال گاز به صورت مابع شده (الان‌جی) گزینه‌ای است که بسیاری مشکلات را برطرف می‌کند؛ به خصوص آن که بدانیم در شرایط نامساعد جوی، انتقال گاز از طریق لوله - به خصوص در نواحی سردسیر و مسیرهای طولانی - به دلیل اُفت فشار به قطع گاز می‌انجامد که نمونه این مشکل در کشور ما مشاهده شده است. با این حال باید گفت تا دهه‌های آینده نیز شاهد انتقال گاز از طریق خطوط لوله هستیم و این روش در مقایسه با سایر روش‌ها به مراتب کم‌هزینه‌تر و آسان‌تر است.

به پیش‌بینی سازمان منابع انرژی و توریسم استرالیا دقت کنید. گزارش سال ۲۰۰۹ این سازمان که در بخشی از آن آینده امنیت انرژی در جهان مورد بررسی قرار گرفته به نقش مهم صادرات الان‌جی تأکید دارد و معتقد است علیرغم تقویت زیرساخت‌های انرژی در جهان و با آن که سرمایه‌گذاری‌های جهانی در زمینه انتقال گاز طبیعی در دنیا روند رو به رشدی را طی می‌کنند، اما کشورهای صنعتی دنیا - خصوصاً کشورهای توسعه یافته - در رقابت تنگاتنگی برای صادرات الان‌جی قرار می‌گیرند. در عین حال، همین

گزارش افزایش تقاضای گاز را برای این کشورها پیش‌بینی می‌کند. این سازمان پا را فراتر نهاده و معتقد است بخش قابل توجهی از سرمایه‌گذاری‌های مورد نیاز این پروژه‌ها را می‌توان با همکاری کشورهای صنعتی نیازمند به گاز تأمین کرد و بر این نقش تأکید دارد. این گزارش می‌افزاید که قیمت بالای گاز در آینده، صادرات این محصول مهم را تضمین خواهد کرد و اعلام می‌دارد که کشورها نگران امنیت صادرات گاز در سال‌های آتی (تا ۲۰۲۳ طبق این گزارش) نباشند و بدانند خود گاز ضامن امنیت خود است.

برآوردها مبین این واقعیت‌اند که در سال ۲۰۱۲ میلادی، ظرفیت پالایش گاز ایران بالغ بر ۲۷۴ میلیارد متر مکعب در سال خواهد بود که رشدی ۵۵ درصدی را طی سال‌های

ایران و نیاز همسایگانش

شاهراه سوخت

میادین گازی شمال و جنوب ایران، شاهراه‌های سیاسی-اقتصادی کشور ما محسوب می‌شوند.

مسئله مهم، کشف علت موفقیت ترکمنستان در زمینه صادرات گاز به کشورهای مختلف - حتی کشورهای صاحب گاز - می‌باشد. یکی از دلایل، نیاز قابل توجه کشورهای گرسنه گاز دنیا است. ایران و روسیه برای تأمین نیازهای داخلی خود به ترکمنستان روی آورده‌اند. چین گاز برای نیاز صنعتی و جمعیتی میلیاردی خود استفاده می‌کند. اروپا هم به شدت به گاز روسیه و ترکمنستان متکی است. در حال حاضر، حیات ترکمنستان و البته روسیه تا حد زیادی به نیازهای جهانی برای گاز بستگی دارد. بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی می‌کنند که این وابستگی حتی به ۶۴ درصد درآمدهای ارزی آنان و ۲۰/۵ درصد کل محصول ناخالص داخلی (GDP) می‌رسد.

در حدود ۳۳ درصد گاز اروپا از روسیه تأمین می‌شود و این گاز، همان منابع دریای خزر است که ما هم در آن سهم هستیم؛ منابعی که استخراج چندان از آن نداریم و در مرحله امکان‌سنجی قرار دارند. احداث خط لوله نابوکو که قرار بود کشور ما در آن نقش قابل توجهی داشته باشد، همان برنامه‌ای است که اکتای گازی اروپا را به روسیه کم‌رنگ می‌کند. این خط لوله ۳ هزار و ۳۰۰ کیلومتری از خاک ترکیه می‌گذرد و به اروپا وارد می‌شود. متأسفانه کشور

پیش‌بینی می‌شود تا ۱۵ سال آینده، منابع هیدروکربوری کشور - به خصوص در بخش نفت و گاز - به بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز داشته باشد. با نگاهی به خروج سرمایه‌گذاران خارجی، این طور به نظر می‌رسد که کشور نیازمند جلب حمایت‌های داخلی برای تأمین مالی صنایع مذکور است. در حال حاضر، دخل گازی ما تنها قادر به پاسخگویی نیازهای داخلی است و چیزی برای صادرات نمی‌ماند. به این منظور نیازمند توجه بیشتر به منابع گازی شمال و جنوب کشور هستیم. تنها گزینه انتقال گاز طبیعی دریای خزر - به عنوان یکی از منابع مهم گازی و نفتی - خطوط لوله

روسیه بود. از سال ۲۰۰۰ میلادی که ایران و ترکمنستان روابط خود را در حوزه گاز آغاز کرده‌اند، دو کشور همبستگی‌های گازی رو به رشدی را طی کرده‌اند و اخیراً با افتتاح خط لوله‌ای جدید، دور تازه‌ای از روابط خود را شروع کرده‌اند. تحویل سالانه ۸ میلیارد متر مکعب گاز از طریق حدود ۲۰۰ کیلومتر خط لوله "گوریز کردکوی" مفاد اصلی این قرارداد جدید است. ترکمنستان همچنین قرار است سالانه در حدود ۳۰ میلیارد متر مکعب گاز به روسیه صادر کند. چین هم برای واردات گاز از طریق خط لوله از ترکمنستان اعلام آمادگی کرده است.

ما از این پروژه - حتی در حد دریافت عوارض انتقال گاز - کنار گذاشته شد و خطوط لوله انتقال گاز وقتی به ایران می‌رسند انحنای یافته و از خاک گرجستان به ترکیه می‌روند. روسیه هم در این انتقال جایی ندارد و اروپا با این حرکت، عمری خیال خود را از بابت ناز و ادای روس‌ها راحت کرده است.

خط لوله صلح و کشور ما

ساخت خط لوله ۹۰۲ کیلومتری موسوم به خط لوله صلح که قرار است از جنوب ایران - منطقه عسلویه - به ایرانشهر در جنوب شرق کشور متصل شده و از آنجا به پاکستان منتقل شود، بدون حضور شریک هندی در حال پیگیری است. نتایج عدم حضور هند که به دلایل سیاسی و فشارهای آمریکا برمی‌گردد، بیشتر متوجه خود این کشور خواهد بود. هند با بیش از یک میلیارد جمعیت و اقتصادی با سرعت رشد بالا، نیازمند اتخاذ استراتژی قوی سیاسی-اقتصادی در حوزه انرژی است و این موضوعی است که ظاهراً مورد توجه سیاستمداران هندی واقع نشده است.

وقتی قرار است تقاضای انرژی این کشور در دهه آینده حدود ۶ درصد افزایش یابد، این اقدامات برای آن کشور نتیجه‌های نخواستار داشت، در حال حاضر ۹ درصد کل انرژی مورد نیاز این کشور از محل گاز طبیعی تأمین می‌شود

و آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی می‌کند این رقم در دهه آتی به ۱۴ درصد برسد. هند سالی ۷۲۰ میلیون بشکه نفت وارد می‌کند و اگر تنها یک دلار به قیمت نفت افزوده شود، به همین میزان در سال رقم واردات این کشور افزایش یافته و تراز بازرگانی آن تهدید می‌شود. گاز ایران می‌توانست بسیاری از تهدیدات امنیتی انرژی را برای هند برطرف کند.

هند از سال ۱۹۹۰ تاکنون ۱۲ برنامه تولید گاز مایع را تدوین کرده است که تنها ۴ مورد آن عملی شده‌اند و از این تعداد، تنها ۲ واحد آماده بهره برداری هستند. یک کنسرسیوم مشترک دولتی-خصوصی در این کشور به نام پترون، از سال ۲۰۰۷ طی یک قرارداد ۲۵ ساله، مسئولیت واردات گاز مایع مورد نیاز هند را از قطر بر عهده گرفته است. قرارداد دیگر با ایران است که طی آن قرار است سالانه ۷/۵ میلیون تن گاز مایع در سال به قیمت ۲/۹۷ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو (قیمت در مبدأ) به هندوستان عرضه شود. قیمت گاز در بازارهای هند که یارانه دولتی زیادی را دریافت می‌کند از ۱/۹۳ دلار تا ۹ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو متفاوت است. مثلاً در بخش نیروگاهی، استخراج: ماهنامه «اقتصاد ایران» از شرکت نفت

گاز به قیمت ۲/۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو عرضه می‌شود و در بخش سرمایه‌گذاری‌های مشترک دولتی و خصوصی بین ۳/۵ تا ۴/۵ دلار می‌باشد.

وضعیت کنونی هند بیش از آن که متأثر از تهدید قدرت‌های دنیا برای برقراری ارتباط با ایران باشد، توسط شرایط داخلی خود این کشور و آینده انرژی در آن تهدید می‌شود. به عقیده ما، هندی‌ها با توجه به حقایق موجود باید در روابط گازی خود با ایران دقت نظر داشته باشند. ■

الان‌جی و توسعه آن

اهداف و سیاست‌ها	پروژه
امکان میعان گاز در میدان گازی تنبک با دو فاز که فاز اول این پروژه در مرحله مطالعات امکان‌سنجی است و فاز دوم با یک سایت شیرین‌سازی و یک سایت مایع‌سازی گاز در دست اجرا است.	Iran LNG
دو فاز استخراج گاز مایع و مایع‌سازی گاز استخراج شده که در جمع دارای ۳ واحد شیرین‌سازی و ۲ واحد مایع‌سازی گاز هستند.	Persian LNG
تولید ۱۰ میلیون تن در سال الان‌جی	Pars LNG
تولید ۲۰ میلیون تن الان‌جی در سال به وسیله شرکت CNOOC چین	توسعه میدان پارس شمالی
تأمین مواد اولیه ساخت الان‌جی در بندر دَبر با سرمایه‌گذاری یک شرکت مالزیایی برای راه‌اندازی ۲ واحد تولید	توسعه میداین گلشن و فردوس بوشهر
امکان ذخیره حدود هزار و ۵۲۰ میلیارد متر مکعب گاز درجا که هزار و ۱۰۰ میلیارد متر مکعب آن قابل استحصال است.	توسعه میدان کیش

یک پیشنهاد صادقانه

فکر فردا

مرکز آموزشی تخصصی سرمایه‌گذاری و کسب و کار

آموزش غیر حضوری

شامل: فیلم کامل دوره، اسلایدها، جزوه، پشتیبانی و جلسه پرسش و پاسخ

www.fekrefarda.ir

ارسال رایگان به سراسر کشور

امکان ارائه گواهینامه دانشگاهی

با تدریس اساتید خبره کشور

دوره های آموزشی:

- مجموعه کامل اصول مقدماتی سرمایه‌گذاری (در بازار املاک، بورس، طلا و سکه، ایده های کسب و کار، تأمین مالی)
- دوره پیشرفته سرمایه‌گذاری در بورس (مقدماتی، تحلیل بنیادی، تحلیل تکنیکال)
- دوره پیشرفته سرمایه‌گذاری در بازار املاک (تحلیل بازار، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، مسائل حقوقی و قراردادی، شهرداریها)
- دوره پیشرفته کسب و کار (شناخت منابع بکر ایران، فرصتها و ایده های جدید، تأمین مالی)
- دوره فروش و بازاریابی (مدیریت فروش، بازاریابی مدرن، CRM)
- دوره مهارت‌های فردی مدیران (رهبری، رفتار با کارکنان، مدیریت منابع انسانی، کار تیمی، مذاکره، زبان بدن، مدیریت زمان)
- دوره بازرگانی و تجارت بین الملل (مدیریت خرید خارجی، اینکوترمز، اعتبارات اسنادی، ترخیص کالا از گمرک)

تلفن تماس در ساعات اداری ۰۲۱-۸۸۰۰۳۶۰۰ و در خارج از ساعات اداری کد ۸۰۰ را به شماره ۱۰۰۰۰۶۴۵۱ SMS نمایید.